

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

LOPPURAPORTTI 1.6.2024-30.10.2025

Koko Suomen Biotalkoot-hanke (Biotalkoot)

Ympäristöministeriön päätös (Dnro) VN/37035/2023-YM-6

Hankkeen toteuttajat

Päätoteuttaja: Suomen Kiertovoima ry (1085861-7)
Hankepartnerit: Suomen Biokierto ja Biokaasu ry (3004084-7)
Kierrätysteollisuus ry (2518117-8)

Hankkeen rahoitus

Ympäristöministeriö myönsi Biotalkoot-hankkeelle valtionavustuslain (688/2001) mukaisena valtionapuviranomaisena hakijalle harkinnanvaraista valtionavustusta. Avustus on myönnetty valtion talousarvion momentilta 351061, Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen. Lisäksi hanketta rahoittavat päätoteuttaja ja hankepartnerit.

Tiivistelmä

Yhdyskuntien biojätteiden ravinteiden ja orgaanisen aineen kierrätyksessä, talteenotossa ja hyödyntämisessä on paljon potentiaalia. Suomalaiset eivät tunne biojätteen lajittelun hyötyjä ja jätteen jatkokäytön mahdollisuuksia, joka osaltaan heikentää motivaatiota lajitteluun. Biojätteen parempi talteenotto edistää kiertotaloutta ja lisää ravinne- ja energiaomavaraisuuttamme. Kierrätyslannoitteiden käyttö vahvistaa osaltaan huoltovarmuutta, ja biokaasun tehokkaampi tuotanto puolestaan tukee energiamurrosta sekä ilmansuojelutyötä.

Asukkailta erilliskerättävän biojätteen saannon nostamiseksi tuorein jätelaki velvoittaa asumisen jätehuoltoa järjestävien kuntien hankkimaan asukkaan puolesta yhä useammalle kiinteistölle biojätteen erilliskeräyksen. Asukasta on motivoitava lajittelemaan sinne biojätteensä ja syntypaikkalajittelulla varmistamaan biojätteen laadun sellaiseksi, että sen sisältämä energia ja ravinteet saadaan mahdollisimman tehokkaasti kiertoon. Yksin kotitalouksien motivointi ja valistaminen eivät riitä. Asukkaat ovat biojätteen tuottajina myös työpaikoilla sekä erilaisten palvelujen – kuten ravintola- ja matkailupalvelujen – kuluttajina. Kaupan ja teollisuuden alan yritykset olisi hyvä saada mukaan koko Suomen biotalkoisiin.

Koko Suomen Biotalkoot (Biotalkoot)-hankkeen tavoitteena on ollut nostaa erilliskerätyn biojätteen määrää ja laatua tiedon kokoamisen ja tiedottamisen keinoin. Hankkeessa on aktivoitu ja motivoitu suomalaisia lajittelemaan biojätteensä aiempaa tarkemmin ja laadukkaammin. Hanke on tuottanut ja jakanut tietoa erityisesti erilliskerättyjen biojätteiden käyttömahdollisuuksista. Hankkeessa on tuotettu uusia ja päivitetty aiemmin tuotettuja viestintämateriaaleja, ja jaettu niitä erilaisia viestintäkanavia hyödyntäen. Biojätteen lajittelun tehokkuuden seuranta toteutettiin valituissa pilottikohteissa.

Hankkeessa suunniteltiin ja tuotettiin yhteistyössä toteuttajien kesken ”POV Oot bioroskis” viestintäkampanja, jonka tietosisällöissä käytettiin hankkeessa koottuja tietoja biojättekertymistä, biojätteen hyödyntämisestä sekä tarjolla olevista erilliskeräyspalveluista. Kilpailutuksen pohjalta valittu Mainostoimisto Drum teki suunnitelman ja sen mukaiset sosiaalisessa mediassa jaettavat kuva- ja videomateriaalit sekä jakotekstit kampanjalle. Viestintäkampanjan materiaalit löytyvät ja ovat kaikkien halukkaiden käytettävissä osoitteessa: <https://www.biojate.info/kampanjat/pov-oot-bioroskis/>. Kampanjamateriaaleja pyöritettiin kolmessa sosiaalisen median kanavassa: Instagramissa, TikTokissa ja YouTubeissa.

Hankkeessa järjestettiin Circle of Bio–somehaastekisa 15.-28.9.2025, jonka tavoitteena oli lisätä tietoisuutta biojätelajittelun merkityksellisyydestä. Kisa oli avoin kaikille yrittäjille, jäteyhtiöille, toimistoille ja muille tahoille, jotka ovat minkä tahansa biojätteen kierron vaiheen kanssa tekemisissä. Haasteeseen osallistuttiin yhteensä 28 Instagram-julkaisulla, joista valtaosa oli lyhytvideoita. Parhaat julkaisut tai julkaisusarjat palkittiin biokierron kunniakirjoilla.

Biojätteen lajittelun tehokkuuden seuranta toteutettiin Aalto-yliopiston kiinteistöissä, joissa on erilaisia toimintoja edustettuna. Selvityksen puitteissa kartoitettiin biojätteiden lajittelun nykytilaa Aalto-yliopiston kiinteistöissä ja tuotettiin kehittämissuhteita biojätehuollon tehostamisesta Aalto-yliopiston toimijoille. Asiantuntijaselvityksen toteutti kilpailutuksen pohjalta Tyrsky-Konsultointi Oy.

Biojätteen käsittelyn päästökertoimet kehitettiin 3 eri vaihtoehdolle Ilmastolannoite-laskuria hyödyntäen SBBn toimesta. Kehityksessä käytetty Ilmastolannoitelaskuri on todennettu asiantuntijan toimesta.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	2
Sisällysluettelo.....	4
1. Hankkeen tausta.....	5
2. Hankkeen toteutus.....	6
3. Hankkeen tulokset	12
4. Hankkeen vaikutukset	13
5. Talousraportti	14
6. Yhteenveto	15

1. Hankkeen tausta

Yhdyskuntien biojätteiden ravinteiden ja orgaanisen aineen kierrätyksessä, talteenotossa ja hyödyntämisessä on paljon potentiaalia. Asumisessa syntyneiden sekajätteiden koostumustutkimuksessa biojätteen määrä on jatkuvasti isompi osa. Suomalaiset eivät tunne biojätteen lajittelun hyötyjä ja jätteen jatkokäytön mahdollisuuksia, joka osaltaan heikentää motivaatiota lajitteluun.

Uudellamaalla biojätteen osuus energiahyödynnettäväksi – eli poltettavaksi – ohjatun sekajätteen joukossa on jopa yli 35 %. Tuossa osuudessa hukkaamme suuren määrän ravinteita sekä biokaasun raaka-ainetta. Helsingin Seudun Ympäristöpalveluiden, HSYn, vuonna 2021 tekemän koostumustutkimuksen mukaan pääkaupunkiseudun asukkaiden sekajätteessä biojätettä on keskimäärin 51,1 kg asukasta kohden vuodessa. Tämä on 39,4 % koko sekajätteen määrästä. Suomessa on noin 4,4 miljoonaa yli 20-vuotiasta asukasta. Jos oletetaan, että aikuisten suomalaisten tuottama biojätteen määrä olisi vastaava kuin pääkaupunkiseudulla, niin biojätepotentiaali vuosittain olisi noin 226 000 tonnia.

Biojätteen parempi talteenotto edistää kiertotaloutta ja lisää ravinne- ja energiaomavaraisuuttamme. Kierrätyslannoitteiden käyttö sekä kotikompostoinnin tuottaman maanparannusmullan tuotanto vahvistavat osaltaan huoltovarmuutta. Biokaasun tehokkaampi tuotanto puolestaan tukee energiamurrosta sekä ilmansuojelutyötä.

Valtakunnallisessa vuoteen 2027 ulottuvassa jätesuunnitelmassa tavoitteeksi on asetettu, että kaikesta syntyvästä yhdyskuntajätteen sisältämästä biojätteestä kierrätetään 65 % sekä edistetään muiden biohajoavien jätteiden kierrätystä. Vuonna 2021 kierrätetyn yhdyskuntien biojätteen määrä suhteessa syntyneeseen yhdyskuntien biojätteeseen oli 41 % Tilastokeskuksen, Ympäristöministeriön ja Syken tuottaman tilaston mukaan.

Asukkailta erilliskerättävän biojätteen saannon nostamiseksi tuorein jätelaki velvoittaa asumisen jätehuoltoa järjestävien kuntien hankkimaan asukkaan puolesta yhä useammalle kiinteistölle biojätteen erilliskeräyksen. Asukasta on motivoitava lajittelemaan sinne biojätteensä ja syntypaikkalajittelulla varmistamaan biojätteen laadun sellaiseksi, että sen sisältämä energia ja ravinteet saadaan mahdollisimman tehokkaasti kiertoon.

Jätelaisissa kuntia velvoitetaan (93§) järjestämään neuvontaa, tiedotusta ja valistusta 32 §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi. Tehtävään ei kuitenkaan ole osoitettu taloudellista resurssia. Kuntien neuvonnan, tiedotuksen ja valistuksen vaikuttavuus jääkin usein laimeaksi, mutta valtakunnalliset kampanjat antavat tehokasta tukea alueelliselle työlle. Viestintä ja kampanjointia tulisi tehdä nykyistä suuremman toimijajoukon voimin. Yksin kotitalouksien motivointi ja valistaminen eivät riitä. Asukkaat ovat biojätteen tuottajina myös työpaikoilla sekä erilaisten palvelujen – kuten ravintola- ja matkailupalvelujen – kuluttajina. Kaupan ja teollisuuden alan yritykset olisi hyvä saada mukaan koko Suomen biotalkoisiin.

KIVO on ollut mukana Rakasta joka murua -kampanjassa, jonka puitteissa on tuotettu www.biojate.info sivusto. Sinne on koottu tietoa mm. biojätteen alueellisista lajittelu- ja palveluratkaisuista sekä erilaisia viestintämateriaaleja kuten esitteitä, oppaita ja videoita. KIVO toimii tällä hetkellä sivuston ylläpitäjänä.

Koko Suomen Biotalkoot (Biotalkoot) -hankkeen tavoitteena on ollut nostaa erilliskerätyn biojätteen määrää ja laatua tiedon kokoamisen ja tiedottamisen keinoin. Hankkeessa on aktivoitu ja motivoitu suomalaisia lajittelemaan biojätteensä aiempaa tarkemmin ja laadukkaammin. Hanke on tuottanut ja jakanut tietoa erityisesti erilliskerättyjen biojätteiden käyttömahdollisuuksista. Hankkeessa on tuotettu uusia ja päivitetty aiemmin tuotettuja viestintämateriaaleja, ja jaettu niitä erilaisia viestintäkanavia hyödyntäen. Biojätteen lajittelun tehokkuuden seuranta toteutettiin valituissa pilottikohteissa.

2. Hankkeen toteutus

Hankkeen käynnistyttyä laadittiin sille toteutussuunnitelma (liite 1), jossa kuvattiin hankesuunnitelman pohjalta toteutettavat toimenpiteet ja niiden vastuulliset toteuttajat sekä aikataulu. Seuraavassa taulukossa on esitetty toteutussuunnitelman mukaiset keskeiset toimenpiteet ja toteutuksen ajankohdat työpaketeittain:

Työpaketin nro	Työpaketin keskeinen sisältö	Suunniteltu toteutuksen ajankohta	Toteutunut ajankohta
TP1	Viestintämateriaalien ja -kampanjan tietosisältöjen tuotanto ja kokoaminen	8/24–6/25	8/24–6/25
TP2	Viestintäkampanjan ja -materiaalien tuotanto sekä levittäminen kohderyhmälle	8/24–10/25	8/24–6/25
TP3	Biojätteen lajittelun tehokkuuden seuranta pilottikohteissa	1/25–10/2025	1/25–9/2025
TP4	Hyvien käytäntöjen vaihto kansallisesti ja kansainvälisesti sekä biolajittelun kisan järjestäminen	2/25–6/25	5/25–10/25
TP5	Erilliskerätyn biojätteen määrän ja laadun kehityksen seuranta-tietojen kokoaminen ja raportointi	6/24–3/25	6/24–10/25

Hankkeessa toteutetut toimenpiteet esitellään seuraavassa työpaketeittain.

TP1. Viestintämateriaalien ja -kampanjan tietosisältöjen tuotanto ja kokoaminen

Tietojen kokoaminen biojätteen erilliskeräyksen laajentumisen vaikutuksesta yhdyskuntien biojätehuoltoon toteutettiin loppuvuoden 2024 aikana Webropol-kyselyllä kuntajätelaitoksille KIVOn toimesta. Kyselyssä pyydettiin tietoja biojätteen erilliskeräykseen piiriin kuuluvien kiinteistöjen määristä (biojäteastiat, kompostorit) sekä lajittelun käytännöistä erilliskeräyksessä kuten sallituista pussimateriaaleista.

Kuntajätelaitosten toteuttamien koostumustutkimusten perusteella hankkeen puitteissa koottiin tieto biojätteen osuudesta ja määrästä yhdyskuntien sekajätteessä vuonna 2024. Tätä lukua verrattiin aiempien vuosien vastaavaan tulokseen kehitystrendin selvittämiseksi. Kyselyn tuloksia ja muita koostettuja tietoja käytettiin hankkeen viestinnän materiaaleissa ja kampanjassa.

SBB on koostanut yhdyskuntien tilastotietoa biojätteistä tuotettavan biokaasun tuotantomääristä (tuorein Tilastokeskuksen tilasto) sekä määritellyt potentiaalia. SBB on myös koostanut tietoa

yhdyskuntien biojätteistä tuotettavien lannoitevalmisteiden (markkinoille saatetut) tuotanto- ja käyttö- määristä tällä hetkellä sekä määritellyt tuotantopotentiaalin. SBBn toimesta on tarkennettu yhdyskuntien biojätteiden kierrätysmääräarvioita vuosien 2025–2030 osalta. Kierrätysmääristä on johdettu arviot, kuinka paljon biojätteestä voidaan tuottaa biokaasua vuosina 2025–2030. Potentiaaliarviota on työstetty yhdessä sidosryhmien kanssa useassa kokouksessa vuoden 2025 aikana. Arvioita tullaan hyödyntämään Laadukas Biokierrätys-hankkeessa.

SBBllä laadittiin kysely biokaasu- ja kompostointilaitoksille kierrätyslannoitteiden tuotantomääristä vuonna 2024. Lisäksi tulosten kokoamisessa hyödynnettiin YLVA-tietoja ja Ruokavirastolta ostettua dataa kierrätyslannoitteiden (biojätteet) valmistusmääristä. Vuosien 2025–2030 tuotantomäärien arvioinnissa on hyödynnetty yhdyskuntien biojätteiden kierrätysmääräarvioita. Nykyisen tuotantomäärien perusteella on tehty arvio, miten tuotantomäärät kehittyvät vuosina 2024–2030.

Tuloksia koostetuista tiedoista esiteltiin asiantuntijatilaisuudessa 11.9.2025 otsikolla Biojätteiden erilliskeräykseen liittyvä ravinne- ja energiapotentiaali (liite 2). SBBn toimesta laadittiin myös tiedoteluonnos PlastLIFE-hankkeen tulosten pohjalta hyödynnettäväksi Biotalkoot-hankkeessa. Tiedotetta ei julkaistu, mutta sitä tullaan hyödyntämään Laadukas Biokierrätys-hankkeessa.

TP2. Viestintäkampanjan ja –materiaalien tuotanto sekä levittäminen kohderyhmälle

Koko Suomen Biotalkoiden 2. työpaketin ”Viestintäkampanjan tuotanto ja levittäminen” toteutuksesta vastasi 10-jäseninen viestintäkampanjatyöryhmä (Anna Virolainen-Hynnä, SBB; Hannes Torppa, SBB; Tarja Anttonen, Kierrätysteollisuus; Katariina Humalamäki, LSJH; Mirva Naatula, LHJ; Maija Laina, HSY; Sini Hemming, Stormossen; Pekka Lintusaari, Salpakierto; Kaisa Halme, KIVO; Virpi Käyhkö, KIVO). Ryhmä määritteli kampanjalle tavoitteen, kohderyhmän ja vaikuttavuuden mittarit.

Ryhmän pohjatyöstä kilpailutettiin viestintätoimistot tuottamaan valtakunnallisen kuluttajakampanjan suunnitelma ja materiaalit. Tarjouspyynnöllä saatiin tarjoajilta toteutussuunnitelmat sekä kustannusarvio tarjotusta työstä. Hankkeen viestintäkampanjan ohjausryhmä valitsi mainostoimisto Drumin kampanjakumppaniksi.

Drum tuotti kevään -24 aikana suunnitelman ja sen mukaiset sosiaalisessa mediassa jaettavat kuva- ja videomateriaalit sekä jakotekstit. Kampanjamateriaalin sisällöntuotannossa käytettiin hyväksi 1. työpaketin ”Viestintäkampanjan tietosisällöt” aikana koottuja tietoja biojättekertymistä, biojätteen hyödyntämisestä sekä tarjolla olevista erilliskeräyspalveluista.

Viestintäkampanjan materiaalit olivat jaossa hankekumppaneiden jäsenorganisaatioiden lisäksi kaikille halukkaille osoitteessa: <https://www.biojate.info/kampanjat/pov-oot-bioroskis/>

Kevään -24 kampanjaviikolla julkaistiin kampanjatiedote, jonka tiedot olivat myös alueellisilla kuntien jäteorganisaatioilla käytössä omaan viestintäänsä. Kampanjatiedote julkaistiin 15.4.2025 STT:n tiedotejakelun kautta. KIVOn jäsenlaitokset jakoivat tiedotetta paikallistettuna omille mediakontakteilleen. Somekampanjan kanssa samaan aikaan KIVO julkaisi myös tiedotteen biojätteen erilliskeräyksen myönteisestä vaikutuksesta sekä jätteen koostumustuloksiin.

Suomen Kiertovoima ry KIVO julkaisi 13.5.2025 tuoreesta sekajätteen koostumustutkimustiedosta. Siinäkin kärki oli biojätteen määrä. 4.9.2025 KIVO kertoi tiedotteessa valtakunnallisesta biojätteen

erilliskeräämisen laajenemistilanteesta. 19.9.2025 KIVOn kotisivuilla julkaistiin uutinen asiantuntija-seminaarista ja linkitettiin seminaariaineistoihin.

Kampanja-aikana huhti-toukokuussa 2025 mediassa julkaistiin tavallista enemmän biojätteisiin liittyviä uutisia.

Esimerkkejä uutisotsikoista:

- 14.4. ePressi: Varsinaissuomalaisia kannustetaan biojätteen lajitteluun – LSJH:n ympäristökouluttajat jalkautuvat kauppakeskuksiin
- 15.4. STT: Valtakunnallinen kampanja kannustaa ottamaan bioroskikset aktiiviseen käyttöön
- 16.4. Viiskunta: Kampanja kannustaa biojätteiden lajitteluun – Etapin alueella toiminta laajenee porrastetusti
- 17.4. Yle Uutiset Keski-Suomi, Pirkanmaa, radion paikallisuutiset
- 17.4. Yle: Biojätettä päätyy yhä liikaa sekajätteeseen – yhdestä pussillisesta saisi kaasua neljän kilometrin ajoon
- 17.4. Viiskunta: Biojätteen kierrätystä varaa parantaa
- 19.4. Itäväylä: Kampanja: Bioroskikset aktiiviseen käyttöön
- 23.4. Ähtärinjärven uutisnuotta: Somekampanja kannustaa biojätteen lajitteluun
- 23.4. HSY: Valtakunnallinen kampanja kannustaa ottamaan bioroskiksen aktiiviseen käyttöön
- 23.4. Epari: Biojätekeräämiseen kannustetaan somekampanjalla
- 24.4. Uusiouutiset: Biotalkoot kutsuvat lajittelemaan – Sekajäteroskiksen sisällöstä yhä miltei kolmannes on biojätettä
- 13.5. STT: Biojätteen erilliskeräys tuottaa tulosta: sekajätteen biojättemäärä selvässä laskussa
- 13.5. HS: Suomalaisten sekajätepussien sisällöstä lähes kolmannes on biojätettä
- 14.5. Kirkkonummen sanomat: Sekajätteen biojättemäärä laskussa
- 15.5. Suomen Kiinteistölehti: Tutkimus: Biojätteen määrä sekajätteessä vähentynyt
- 15.5. Kankaanpään seutu: Suomalaisten sekajätepussit pullistelevat yhä biojätteestä, suunta silti parempaan
- 18.5. Salon seudun sanomat: Mökillä pitää lajitella
- 19.5. Turun sanomat: Muut lehdet... Mökillä pitää lajitella

Lisäksi biojäte.info -sivustolla vierailujen määrä lisääntyi selvästi kevään kampanjan aikana.

Kuukausi v 2025	Uniikit kävijät	Kävijämäärä
Tammikuu	3085	5298
Helmikuu	1582	3136
Maaliskuu	2188	4523
Huhtikuu	6087	8792
Toukokuu	9409	11357
Kesäkuu	1886	3325
Heinäkuu	2142	4402
Elokuu	2379	4804
Syyskuu	3254	6043
Yhteensä	32012	51680

Mediaosumat kevään -24 kampanja-aikana

Toimituksellinen media | Biojäte

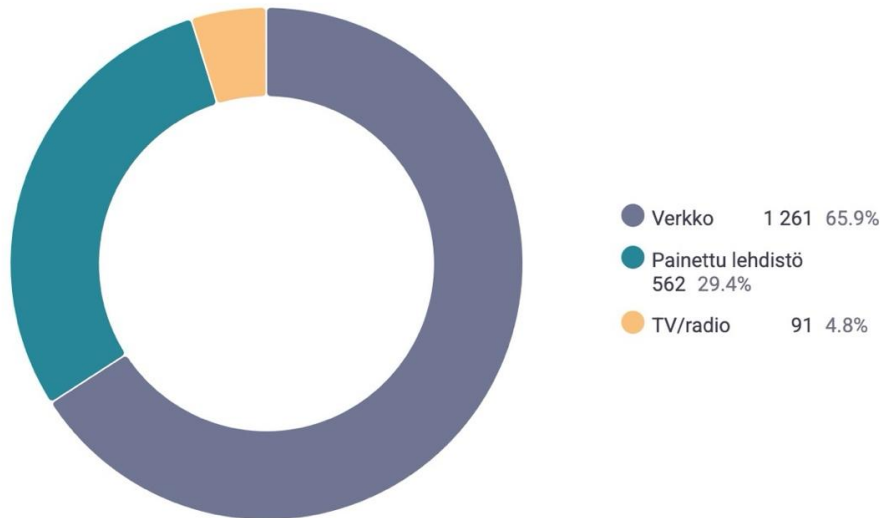
Jaottele mediatyypeittäin ⓘ

1 huhti - 31 touko 2025

Yhteensä

1,9 t. ↗ 21,1%

📅 1,6 t.

POV: oot bioroskis -kampanjan näkyvyys

Kampanjassa tuotettiin neljä videota, joiden välityksellä viestittiin biojätteen lajittelun tärkeydestä ja siitä, miten pienikin biojättemäärä kannattaa lajitella keräykseen. Neljällä still-kuvalla toistettiin samaa viestiä hiukan erilaisella kerronnan tavalla. Yhtenä motivoinnin keinona kerrottiin biojätteen käsittelyn lopputuotteiden hyödyntämisestä. Kampanja-aika oli 1.4.-18.5.2025. Kampanjamateriaaleja pyöritettiin kolmessa sosiaalisen median kanavassa: Instagramissa, TikTokissa ja YouTubessa. Kohderyhmärajaus oli 18–24-vuotiaat, koko Suomessa.

Videot

- TikTokissa: 3,7 miljoonaa näyttöä – 7306 verkkosivulinkin klikkausta
- YouTubessa: 1,5 miljoonaa näyttöä – 151 verkkosivulinkin klikkausta
- Instagramissa: 526 000 näyttöä – 338 verkkosivulinkin klikkausta

Still -kuvat Instagramissa 145 803 näyttöä 122 verkkosivulinkin klikkausta.

TP3. Biojätteen lajittelun tehokkuuden seuranta pilottikohteissa

Työpaketissa 3 Kierrätysteollisuus ry kartoitti alkuvuoden 2025 aikana sopivia pilottikohteita, joissa biojätteiden lajittelua selvitettäisiin ja kartoitettaisiin kehittämismahdollisuuksia. Kohteeksi löytyi

Aalto-yliopiston kiinteistöt, joissa on erilaisia toimintoja edustettuna. Asiantuntijaselvityksen hankinta kilpailutettiin toukokuussa 2025 ja sen toteuttajaksi valittiin Tyrsky-Konsultointi Oy.

Selvityksen puitteissa kartoitettiin biojätteiden lajittelun nykytilaa Aalto-yliopiston kiinteistöissä ja tuotettiin kehittämissuhteita biojätehuollon tehostamisesta Aalto-yliopiston toimijoille. Selvityksessä kerättiin tietoa kolmessa osassa: haastatteleamalla kahden Otaniemessä sijaitsevan ravintolan asiakasta, lähettämällä Aalto-yliopiston kiinteistöissä sijaitsevien ravintoloiden henkilökunnalle kysely sekä haastatteleamalla kahta kiinteistöissä toimivaa jätehuollon asiantuntijaa. Tavoitteena työssä oli selvittää Aalto-yliopiston kiinteistöjen ravintoloiden asiakkaiden biojätteen lajittelua, motivaatiota lajitteluun, heidän näkemyksiään lajittelua estävistä ja siihen innostavista tekijöistä sekä kerätä kehittämissuhteita lajittelun parantamiseen. Selvityksessä hyödynnettiin tausta-aineistona raportteja Valtioneuvoston kanslian ja ympäristöministeriön aiheeseen liittyvistä hankkeista. Kerätyn tiedon perusteella laadittiin nykytilanteen kuvaus ja kehittämissuhteet biojätehuollon tehostamiseksi Aalto-yliopiston toimijoille. Raportti on liitteenä 3. Selvityksen tuloksia ja näkökulmia yrityskehittämisen biojätehuoltoon liittyen esiteltiin 11.9.2025 tilaisuudessa Kierrätysteollisuus ry:n Mia Noreksen ja Verdis Oy:n Tero Tykkyläisen puheenvuoroissa (liitteet 4 ja 5).

TP4. Hyvien käytäntöjen vaihto kansallisesti ja kansainvälisesti sekä biolajittelun kisan järjestäminen

Biojätteiden lajittelussa käytettävien hyvien käytäntöjen kokoaminen ja biolajittelun maaottelun järjestäminen yhteistyössä pohjoismaisten yhdistysten, Avfall Sverigen, Tanskan Cirkulaerin ja Islannin Sambandin kanssa, ei edennyt hankkeen puitteissa suunnitellusti. Yhteydenpito pohjoismaisiin yhdistyksiin oli haasteellista eikä johtanut yhteisiin toimenpiteisiin, vaikka niistä oli hankkeen valmisteluvaiheessa keskusteltu ja alustavasti sovittu. Tämän vuoksi keskityimme hankkeessa kansallisesti biojätteiden lajittelun hyvin käytäntöjen vaihtamiseen ja viestintään liittyvän haastekisan Circle of Bio järjestämiseen. Haastekisan sisältö ja osallistumisohjeet on kuvattu liitteessä 6.

Circle of Bio–somehaastekisa järjestettiin 15.-28.9.2025, jonka tavoitteena oli lisätä tietoisuutta biolajittelun merkityksellisyydestä. Kisa oli avoin kaikille yrittäjille, jätteilyhtiöille, toimistoille ja muille tahoille, jotka ovat minkä tahansa biojätteen kierron vaiheen kanssa tekemisissä. Haasteeseen osallistuttiin yhteensä 28 Instagram-julkaisulla, joista valtaosa oli lyhytvideoita. Parhaat julkaisut tai julkaisusarjat palkittiin biokierron kunniakirjoilla. Voittajat:

[Opettavaista yhteistyötä - Kiertokaari + Gasum](#)

[Yleisön suosikki - HSY](#)

Innostava aktiivi – Ekokymppi (*Usean julkaisun sarja*)

Visuaalisesti vaikuttava - Kymenlaakson jäte (*Usean julkaisun sarja*)

Circle of Bio-haasteen aikana tehdyt julkaisut keräsivät yhteensä yli 45 000 näyttökertaa Instagramissa. Lyhytvideoiden keskimääräinen näyttökertamäärä oli 3455 näyttökertaa ja mediaani 399. Kisaan osallistuneita julkaisuja esitellään KIVOn Kiertovoimapäivillä joulukuussa 2025 ja ne löytyvät Instagramista hashtagilla #circleofbiosuomi.

Kierrätysteollisuus ry on koonnut elinkeinotoiminnassa syntyvän biojätteen syntypaikkalajittelun edistämisen hyviä käytänteitä, jotka on esitelty liitteessä 7. Koottuja hyviä käytänteitä tullaan tallentamaan biojäte.info-sivustolle ja sisällyttämään tulevaan mediaviestintään.

TP5. Erilliskerätyn biojätteen määrän ja laadun kehityksen seurantatietojen kokoaminen ja raportointi

Tietojen kokoamista kauppojen ja ravintoloiden biojätteiden määrästä sekä hyödyntämisestä on toteutettu Suomen ympäristökeskuksen hallinnoiman Biojätteen erilliskeräyksen tehostaminen (BIOKERÄ)-hankkeen tulosten pohjalta. Hanna Salmenperä esitteli Sykestä Biojäte parempaan talteen-tilaisuudessa 11.9.2025 hankkeen keskeisiä tuloksia. Esitysmateriaali on liitteenä 8.

Kunnallisten jätelaitosten erilliskerätyn biojätteen keräysmääriin vuosilta 2019–2024 pyydettiin täydennyksiä KIVOn ylläpitämään tietojärjestelmään. Tavoitteena oli saada mahdollisimman kattava tieto lähinnä kotitalouksissa lajitellun ja erilliskerätyn biojätteen määrän kehityksestä. YLVA-tiedot jäte- ja biolaitosten jätemääristä (tuleva, lähtevä, varastoitu) tilattiin vuosilta 2023 ja 2024 Suomen ympäristökeskukselta. Ympäristötietojen raportointipalvelu YLVA on ympäristönsuojelulain nojalla luvan- ja ilmoituksenvaraisten sekä rekisteröitävien toimintojen määräaikaisraportointijärjestelmä, jonka tietojen pohjalta tehtyjen koosteiden tiedot ovat kattavat. Keskeisiä tuloksia kootuista tiedoista esiteltiin Biojäte parempaan talteen-tilaisuudessa 11.9.2025. Esitysmateriaali on liitteenä 9.

SBBllä on tehty arvio yhdyskuntien biojätteen ympäristö- ja ilmastohyödyistä viimeisimmän Tilastokeskuksen jätetilastotiedon pohjalta. TP 1:ssä tehdyn arvion pohjalta on arvioitu, kuinka paljon biojättepohjaisissa lannoitteissa on fosforia ja typpeä ja mikä on biokaasun tuotantopotentiaali. Analyysin tulokset esitelty Biojäte parempaan talteen – kohti kestävämpää kiertotaloutta-seminaarissa Helsingissä 11.9.2025 (liite 2).

SBBllä laadittiin kolme päästökerronta biojättepohjaisille kierrätyslannoitteille (liite 10). Päästökertoimet on julkaistu uutisena www.biokierto.fi ja www.ilmastolannoite.fi [Kolme päästökerronta biojättestä valmistetulle kierrätyslannoitteelle | Ilmastolannoite](#)

Hyvien käytäntöjen vaihto kansallisesti ja kansainvälisesti sekä biolajittelun kisan järjestäminen (TP4) ei toteutunut kokonaan alkuperäisen hankesuunnitelman mukaisesti. Kisan kansainväliseen osuuteen hankkeen valmisteluvaiheessa mukaan lupautuneet Avfall Sverige, Tanskan Cirkulaer ja Islannin Samband vetäytyivät kisan järjestelyistä. Biolajittelun pohjoismaisen maaottelun sijasta hankkeessa järjestettiin ja toteutettiin Circle of Bio-somehaastekampanja syksyllä 2025.

Työpaketissa 3 oli suunniteltu myös toteutettavaksi kampanjointia biojätteen lajittelusta ja toteuttaa seuranta kampanjan vaikuttavuudesta pilottikohteessa. Hankkeen edetessä todettiin, että biojätteen lajittelun edistämisen näkökulmasta kampanjan seurantatutkimuksen sijasta oli vaikuttavampaa toteuttaa kyselytutkimukseen pohjautuva biojätteen lajittelun kehittämissuunnitelma, jonka tuloksia on mahdollista hyödyntää laajasti sekä Aalto-yliopistolla että muissa vastaavissa kohteissa.

Hankkeessa toteutetut viestintätoimet ja -materiaalit, kuten [POV – Oot bioroskis -kampanja](#), biojätteen lajittelun edistämiseksi herättivät hyvin kiinnostusta sosiaalisen median kanavissa, ja saivat sitä kautta hyvin näkyvyyttä. Myös tuotetut mediatiedotteet poikivat aiheeseen liittyviä julkaisuja mm. paikallislehdissä.

Hankkeen viestintätoimet

Hankeviestintään luotiin virtuaaliryötilä Teamsiin. Jokaiselle hankkeen työpaketille luotiin oma kanava ryhmään. Kunkin työpaketin dokumentit ja työryhmämuistiot tallennettiin oman kanavan tiedostokansioihin. Hankeviestinnän kanavina olivat myös eri kokoukset ja sähköposti.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui 4 kertaa. Ohjausryhmässä kuultiin mm. työryhmien työn välituloksista. Ohjausryhmäkokouksissa sovittiin ulkoisen viestinnän toimista. Biotalkoiden viestintäryhmä kokoontui hankkeen aikana viisi kertaa. Hankeviestintä tuki sujuvaa hanketyötä.

Hankkeen ja sen työpakettien toteuttamia artikkeleita ja muita tuotoksia julkaistiin hankekumppanien omilla kanavilla, tiedotteissa, julkaisuissa ja tilaisuuksissa.

Kaisa Halme esitteli Biotalkoot-hanketta Suomen Kiertovoima ry:n Kiertotalouspäivillä Lahdessa 23.5.2024, jonne osallistui lähes 200 kiertotalous- ja jätealan ammattilaista.

Hankkeen osatoteuttajille tuotettiin esittelymateriaalia, jolla sai esiteltä hanketta mm. omille jäsen- ja sidosryhmille sekä houkutellessa niitä mukaan. Hankkeen tulosten tärkeä esittelytilaisuus oli Suomen Kiertovoima ry KIVOn ja ympäristöministeriön yhdessä järjestämä [Biojäte parempaan talteen -asian-tuntijaseminaari](#) 11.9.2025, johon osallistui 50 henkilöä.

3. Hankkeen tulokset

Työpakettien 1 ja 2 yhteydessä tuotettiin viestintätoimia- ja materiaaleja, joilla aktivoidaan ja motivoidaan aikuisia suomalaisia lajittelemaan toiminnassaan syntyviä biojätteitä niin kotona, työpaikalla kuin opiskellessa ympäri vuorokauden aiempaa paremmin. Näitä viestintätoimia olivat POV – oot bioroskis kampanja, jonka toteutusta varten tuotetut materiaalit on tallennettu [biojäte.info](#) sivustolle, josta niitä on mahdollista hyödyntää ja jakaa jatkossakin vapaasti. Hankkeessa koottiin erilaisia tietoja (TP1), joita käytettiin tietosisältöinä mediatiedotteissa, jotka jaettiin [KIVOn STTn tiedotepalvelun](#) kautta.

Työpaketissa 3 tuotettiin asiantuntijaselvitys, jonka puitteissa kartoitettiin biojätteiden lajittelun nykytilaa Aalto-yliopiston kiinteistöissä ja tuotettiin kehittämissuhteita biojätehuollon tehostamisesta Aalto-yliopiston toimijoille. Kehittämissuhteita on mahdollista hyödyntää jatkossa laajasti vastavissa kohteissa ja käyttäjäympäristöissä (vrt. raportti s. 31–35).

Työpaketissa 4 toteutettiin Circle of Bio-haastekisa, jonka puitteissa jaettiin kansallisesti biojätteiden lajittelun hyviä käytäntöjä. Hankkeessa kehitettyä ja tuotettua Circle of Bio-konseptia on mahdollista toistaa ja käyttää myös jatkossa.

Työpaketissa 5 koottiin tietoja biojätteen keräys- ja vastaanottomäärästä sekä laadusta kuntien jätelaitoksilta ja erilliskerättyä biojätettä vastaanottavien biolaitoksien YLVA-tiedoista vuosilta 2023 ja 2024. Tarkastelussa mukana olevat biolaitokset ottivat yhdyskuntien erilliskerättyjä biohajoavia keittiö- ja ruokalajätteitä (jätelaji 200108) vastaan 276 000 tonnia vuonna 2023 ja 292 000 tonnia vuonna 2024 eli lisäystä määrässä oli tullut 6 %.

Hankkeessa koottiin tietoja biojätteillä tuotetun biokaasun sekä kierrätysravinteiden määristä ja ravinnesisällöistä SBBn toimesta. Tuloksia esiteltiin asiantuntijatilaisuudessa 11.9.2025 otsikolla Biojätteen erilliskeräykseen liittyvä ravinne- ja energiapotentiaali (liite 2). CO₂-jalanjäljestä biojätteen käsittelyyn biokaasulaitoksella SBBllä on tuotettu kolme päästökerrointa, jotka pohjautuvat laadittuihin laistosten toiminnan ja syötepuhjen kuvauksiin. Kehitystyössä on käytetty pohjana Ilmastolannoite-laskuria, joka on todennettu asiantuntijan toimesta. Kehitettyjä päästökertoimia ei ole tämän hankkeen puitteissa todenneta, koska siihen ei ole hankebudjetissa varauduttu. Uudet biojätteen päästökertoimet on kuvattu raportissa, joka löytyy SBBn ja Ilmastolannoite-nettisivuilta osoitteessa [Kolme päästökerrointa biojätteestä valmistetulle kierrätyslannoitteelle | Ilmastolannoite](#) .

Hankesuunnitelmassa esitimme seuraavia konkreettisia ja kunnianhimoisia tavoitteita:

Tavoite: Hankkeen toimenpiteiden vaikutuksesta biojätteen osuuden sekajätteessä arvioidaan laskevan noin 5 %.

Toteuma: Vuonna 2020 kotitalouksien sekajätteen keskimääräinen koostumus sisälsi biojätettä 33,1 %. Vuonna 2024 biojätteen osuus sekajätteessä oli vähentynyt 29,2 %:iin eli muutosta oli tapahtunut -3,9 %. Vuoden 2025 tietoa ei ole vielä saatavilla.

Tavoite: Biokaasulaitosten vastaanottamaa erilliskerättyjen biojätteiden määrää saadaan nostettua kolmanneksella vuoden 2022 tasosta.

Toteuma: Kehitystä kuvaa esitettyä tavoitetta paremmin: Vuonna 2023 anaerobiseen käsittelyyn ohjautui 212 000 tonnia yhdyskuntien biohajoavia keittiö- ja ruokalajätteitä. Vuonna 2024 vastaava määrä oli 226 000 tonnia eli muutosta on tapahtunut 7 %. Vuoden 2025 tietoa ei ole vielä saatavilla.

Tavoite: Biojäte.info-sivustolla kävijöiden määrän arvioidaan hankkeen myötä kolminkertaistuvan hankkeen aikana.

Toteuma: Biojäte.info-sivustolla uniikkeja kävijöitä oli tammi-syyskuussa 2025 yhteensä 32012 henkilöä. Vastaavana ajankohta vuonna 2022 uniikkeja kävijöitä oli 15654 henkilöä. Uniikkeja kävijöitä oli vuonna 2025 104 % enemmän kuin vuonna 2022 vastaavana aikana.

4. Hankkeen vaikutukset

Raportin liitteenä on koostetaulukko hankkeen toiminnan vaikutuksista määrällisinä arvioina (liite 11).

Lisäksi liitteenä on arvio ei merkittävää haittaa -periaatteen (DNSH) toteutumisesta hankkeessa (liite 12).

5. Talousraportti

Hankkeen rahoituspäätöksen mukainen kustannusarvio (134 780 €) toteutui lähes suunnitellusti, sillä koko hankkeen ajalta kustannuksia kertyi yhteensä 135 943,71 €.

Hankekonsortion osapuolten kustannukset koko hankkeen toteutusajalta jakaantuivat seuraavasti:

Suomen Kiertovoima ry	104 151,75 €
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry	16 796,32 €
Kierrätysteollisuus ry	14 995,64 €
Yhteensä	135 943,71 €

Raportointijakson kustannukset toimijoittain eriteltynä sekä yhteensä löytyvät loppuraportin liitteenä 13 olevasta kustannuserittelystä.

Muita talousraportointiin liittyviä liitteitä ovat seuraavat:

Liite 14 a ja b KIVOn pääkirjat kustannuspaikasta 381 (Biotalkoot)

Liite 15 a ja b KIVOn tuloslaskelma kustannuspaikasta 381 (Biotalkoot)

Liite 16a ja b SBBn pääkirjat hankkeesta

Liite 17a ja b SBBn tuloslaskelmat hankkeesta

Liite 18 Kierrätysteollisuus ry:n pääkirja hankkeesta

Liite 19 Kierrätysteollisuus ry:n tuloslaskelma hankkeesta

Liite 20 a ja b KIVOn hankehenkilöstön työajanseuranta

Liite 21 SBBn hankehenkilöstön työajanseurannat

Liite 22 Kierrätysteollisuus ry:n hankehenkilöstön työajanseuranta

Liite 23 Tilintarkastajan lausunto

6. Yhteenveto

Koko Suomen Biotalkoot-hankkeessa toteutetuilla toimenpiteillä on aktivoitu ja motivoitu suomalaisia lajittelemaan biojätteensä aiempaa tarkemmin ja laadukkaammin tiedon kokoamisen ja viestinnän keinoin. Hankkeen toimilla on edesautettu erilliskerätyn biojätteen määrän nostoa ja laatua. Hankkeessa on aktivoitu ja motivoitu suomalaisia lajittelemaan biojätteensä aiempaa tarkemmin ja laadukkaammin. Hanke on tuottanut ja jakanut tietoa erityisesti erilliskerättyjen biojätteiden käyttömahdollisuuksista. Tuloksista ja tietokoosteista on viestitty mm. kolmella mediatiedotteella, joiden pohjalta eri mediakanavissa julkaistiin mm. lukuisia artikkeleita aiheeseen liittyen.

Hankkeessa on tuotettu uusia ja päivitetty aiemmin tuotettuja viestintämateriaaleja, ja jaettu niitä erilaisia viestintäkanavia hyödyntäen. Hankkeessa suunniteltiin ja tuotettiin yhteistyössä toteuttajien kesken ”POV Oot bioroskis” viestintäkampanja, jonka tietosisällöissä käytettiin hankkeessa koottuja tietoja biojättekertymistä, biojätteen hyödyntämisestä sekä tarjolla olevista erilliskeräyspalveluista. Viestintäkampanjan materiaalit löytyvät ja ovat kaikkien halukkaiden käytettävissä myös jatkossa osoitteessa: <https://www.biojate.info/kampanjat/pov-oot-bioroskis/>. Kampanjamateriaaleja pyöritettiin kolmessa sosiaalisen median kanavassa: Instagramissa, TikTokissa ja YouTubessa.

Hankkeessa järjestettiin Circle of Bio–somehaastekisa 15.-28.9.2025, jonka tavoitteena oli lisätä tietoisuutta biojätelajittelun merkityksellisyydestä. Kisa oli avoin kaikille yrittäjille, jäteyhtiöille, toimistoille ja muille tahoille, jotka ovat minkä tahansa biojätteen kierron vaiheen kanssa tekemisissä. Haasteeseen osallistuttiin yhteensä 28 Instagram-julkaisulla, joista valtaosa oli lyhytvideoita. Parhaat julkaisut tai julkaisusarjat palkittiin biokierron kunniakirjoilla.

Biojätteen lajittelun tehokkuuden seuranta toteutettiin Aalto-yliopiston kiinteistöissä, joissa on erilaisia toimintoja edustettuna. Selvityksen puitteissa kartoitettiin biojätteiden lajittelun nykytilaa Aalto-yliopiston kiinteistöissä ja tuotettiin kehittämisehdotuksia biojätehuollon tehostamisesta Aalto-yliopiston toimijoille.

Hankkeessa laadittiin kolme päästökerronta biojätepohjaisille kierrätyslannoitteille Ilmastolannoitelaskuria hyödyntäen SBBn toimesta. Päästökertoimet on julkaistu uutisena www.biokierto.fi ja www.ilmastolannoite.fi nettisivuilla.

Hankkeen tulosten pohjalta voidaan todeta, että hankkeessa tuotetut tietokoosteet ja viestintämateriaalit ovat saavuttaneet mediassa hyvin näkyvyyttä. Pilottikohteessa toteutetun biojätteen lajittelun tehokkuuden seurannan toteutuksen puitteissa nousi esille useita hyviä lajittelua tukevia käytäntöjä ja kehittämismahdollisuuksia, joita voidaan hyödyntää jatkossa myös muissa vastaavissa kohteissa. Biojätepohjaisille kierrätyslannoitteille kehitettyjen päästökertoimien avulla alan toimijoilla on mahdollisuus tarkentaa omaa päästölaskentaansa.

Biotalkoot-hankkeessa tunnistettujen kehittämistarpeiden pohjalta on käynnistynyt Laadukas biokierrätys -hanke, joka keskittyy biojätepohjaisten kierrätyslannoitteiden laadun ja hyväksyttävyyden parantamiseen erilaisten kehitystoimenpiteiden avulla. Tavoitteena hankkeessa on lisätä kierrätyslannoitteiden kysyntää ja edistää tehokkaampaa sekä laadukkaampaa ravinteiden kierrätystä Suomessa.